

TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA' INGUSTIZZJI
IMHALLEF
ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 964/97

Carmel Zammit

vs

Chairman Telemalta Corporation u
b' digriet tad-9 ta' Dicembru 1999
giet korretta ghal Maltacom p.l.c.
bhala successur tal-istess

Illum 13 ta' Marzu, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 u b' mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' l-1989 huwa sofra ingustizzja f' li ma nghatax promozzjoni li kien jikkwalifika ghaliha.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej:-

Huwa dahal jahdem mat-Telemalta fl-1967 bhala Mate.

Fl-1989 meta kien jockupa l-kariga ta' T.O. 1 kienu hargu sejhiet ghall-gradi ta' T.O. 3. Huwa ghamel l-interview. Billi hass li kien mar tajjeb hafna, kien perswaz li kien ghadda.

Meta hargu r-rizultati sab li huwa kien gie maqbuz minn nies li ma kellhomx kwalifiki u esperjenza, u seniority daqsu.

Xtaq izid li kieku huwa nghata dik il-promozzjoni, kieku llum, minhabba r-riforma li kienet saret, qieghed jockupa l-kariga ta' Senior Technical Officer, Scale 8.

Ghaldaqstant hass li huwa gie mtellef l-opportunita` li javvanza fil-karriera tieghu ingustament, minhabba t-twemmin politiku tieghu, u b' hekk sofra danni finanzjarji.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda muriija fl-elenku li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall- Investigazzjoni ta' Ingustizzji u li jinghata rimedju billi jigi ordnat illi jinghata l-promozzjoni li huwa gie mtellef ingustament, mid-data li harget u li jigi kkumpensat ghal dak kollu li huwa tilef, skond kif tiddeciedi l-Qorti, jew inkella jekk dan ir-rimedju ma jistax jinghata, li jigi ordnat li jithallas kumpens f'ammont ta' Lm

Ra l-elenku tax-xhieda tar-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tal-intimat li eccepixxa:

1. Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ngustizzja b' rizultat ta' xi distinzjoni, esklużjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahditu minn promozzjoni li kien haqqu.
2. Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-grad Technical Officer III kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrent kien applica pero` ma kkwalifikax u ghalhekk ma setax jinghata l-promozzjoni.
3. Illi minn massimu ta' 100 marka r-rikorrent gab 42 marka. Dawn kienu mqassmin hekk: 15 minn 30 marka ghas-snin ta' servizz; 5 minn 20 marka ta' l-esperjenza; 8 minn 15-il marka ghal kwalifiki; 6 minn 20 marka ghar-risposta fuq mistoqsija teknika; 4 minn 10 marka ghal mistoqsija generali u 4 minn 5 marki ghal personalita`.
4. Illi dwar l-allegazzjoni tar-rikorrent li nies b'esperjenza, seniority u kwalifiki anqas minnu nghataw promozzjoni l-intimat irriserva li jwiegeb meta dawn l-allegazzjonijiet jigu specifikati ahjar. F' kull kaz jigi notat li dawn ma kienux l-unici kriterji ta' l-ghazla.
5. Ghaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent. Bl-ispejjez kontra tieghu.

Ra l-elenku tax-xhieda ta' l-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi r-rikorrent ipprezenta affidavit fejn semma li kien intbaghat barra minn Malta biex jiffamiljarizza ruhu mas-sistema l-gdida tal-cables li wara giet introdotta f' Malta. Semma wkoll li kien instructor tal-apprentisti u tat-technicians u ghalhekk sostna li kellu esperjenza aktar minn dawk li gew promossi. Semma li bhala kwalifiki kellu GCE f' sitt suggetti, ta' Telecom Technician Course, Special Subject Line Plant Practice u ta' course ta' Middle Management. Hu lmenta li whud li nghataw aktar marki minnu ghall-kwalifiki ma kellhomx dawn il-kwalifiki. Qal li meta kien hemm okkazzjonijiet li jigu Malta impjegati barranin fit-telephones hu kien wiehed mil-lecturers li ntghazlu biex jaghtihom lectures.

Xehed li ma jafx xi kwalifiki ghandu Emanuel Galea izda qal li m' ghandux zgur it-Telecommunications Course u Middle Management. Anqas fuq il-persuni l-ohra li hadu marki aktar minnu ghall-kwalifiki ma kienx jaf xi kwalifiki ghandhom. Ir-rikorrent kien fil-cable faults u kellu s-central ta' Haz-Zabbar. Kien ukoll instructor tat-technicians u kellu allowance taghha. Kien anke jaghti service training lil technicians li kienu stabbiliti.

Xehed David Buttigieg Executive Principal mal-Maltacom li qal li l-kwalifiki li kellu r-rikorrent fiz-zmien tal-promotions kienu O Levels fil-Maths, Engineering Drawing, English Literature, Maltese, Metalwork u Physics. Kellu wkoll kwalifika teknika, technical course Level A tas-City & Guilds. Kien attenda wkoll courses fil-Middle Management u Fibre Cable Course u korsijiet ohra kellu ta' Cable Techniques f' Parigi. Gie prezentat ir-rapport tal-bord tal-ghazla ghall-post ta' Technical Officer 3 fl-1990.

Illi saret referenza ghas-sentenza moghtija fis-6 ta' Novembru 2001 fir-rikors numru 1108/97 fl-ismijiet Joseph Mallia vs Chairman Maltacom p.l.c. fejn it-Tribunal qal:

Allokazzjoni Generali ta' Marki:

Dan it-Tribunal jinsab spiss affacjat bil-problema tal-allokazzjoni tal-marki fl-interviews. Gieli dawn ma jkunux konformi ma' principji ohra skond il-ligi, l-prattika, ftehim kollettiv jew xi kriterju iehor. Hemm ukoll il-problema meta fil-fehma tat-Tribunal ma jkunux konformi ma' principju ta' logika. Hemm spiss il-problema li jigu allokati wisq marki ghal elementi suggettivi.

It-Tribunal jemmen hafna fil-kriterji oggettivi bhal ma huma snin ta' servizz (seniority) u kwalifiki ghax f'dawn certament ma jistax jkun hemm l-element ta' ingustizzja. B'daqshekk certament mhux qieghed jinghat li fatturi ohra bhal personalita', adattabilita' ghax-xoghol in kwistjoni, u esperjenza ma ghandhomx l-importanza taghhom.

Hawn wiehed irid ihares lejn kif gew allokati l-marki f'dan il-kaz u cioe':

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	20%
Kwalifiki	15%
Mistoqsija Teknika	20%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

L-ewwel haga li wiehed jinnota hija li l-mistoqsija teknika giet allokata aktar marki mill-kwalifiki. Kif jista' jkun li Bord jaghti aktar importanza ghar-risposta fuq aspekk wiehed mill-kwalifiki in generali. Ta min izid hawnhekk li tnejn mit-tlieta tal-Bord ma kienux teknici u ghalhekk l-evalwazzjoni tar-risposta kienet qedgha ssir minn persuna wahda. Ir-risposti kienu jinghataw f'minuta, tnejn f'interview. Dan ma kienx xi ezami skritt. Il-personal files tal-applikanti ma kinux f'idejn il-Bord. Hawn jidhol ukoll aspekk iehor u cioe' il-kriterju ta' kwalifiki u kemm taghti marki ghal kull certifikat, u ta' liema livell, u jekk hux fuq lingwa jew aspekk tekniku. Dan il-Bord ma dahalx fih fir-rapport tieghu.

Aspekk iehor hi l-General question inghatat importanza ta' 2/3 tal-kwalifiki, u d-doppju tal-personalita'. Ma hemmx ghalfejn ta' hafna kummenti biex wiehed jirrealizza li hawn xi haga stramba.

Experience ghalkemm hi aspekk importanti giet moghtija wisq importanza fl-allokkazzjoni tal-marki. 20% huwa percentagg gholi u l-element tal-mistoqsija teknika tohrog parti mill-istess esperjenza u b'hekk fil-verita' gie moghti 40% meta wiehed ihares sewwa lejn dan l-aspekk.

Ghalhekk it-Tribunal ihoss li ghall-ezami ta' TO II u TO III l-allokkazzjoni tal-marki trid tinqasam hekk:

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	15%
Kwalifiki	25%
Mistoqsija Teknika	15%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

Analizi tar-Rizultati:

Fuq l-aspekk tas-**snin ta' servizz** r-rikorrent ghandu jindika l-marki zbaljati jew tieghu jew ta' applikanti ohra. B'hekk biss it-Tribunal ikun jista' jikkonstata jekk hemmx zbalji fl-ghoti tal-marki. Dwar **experience** it-Tribunal ihoss li ghalkemm dan l-aspekk mhux necessarjament hu marbut mas-snin ta' servizz ftit jew wisq ghandu jkun korrelat. Izda fost il-marki moghtija jsib li ghal:

30 sena servizz applikant inghata 4, ghal 29 inghata 6, 24 inghata 7; kien hemm min ghal 7 snin ta' servizz inghata 17, u ghal 9 inghata 20 [u dan kien Telecom Technician I u ghalhekk kellu esperjenza gholja meta telgha 5 gradi]. Jew hemm min hu bravu hafna, jew hemm min ma tantx dotat! Inoltre dawn il-

marki huma aktar preokkupanti ghax dan il-gudizzju sar fi ftit minuti ghax il-Bord ma kellux il-personal files tal-applikanti magghom. Dan hu kriterju suggettiv u facli li jigi zbaljat.

Dwar **kwalifiki** 13 minn 52 minn dawk li gabu l-50% ma kellhom xejn kwalifiki; minn dawk li gabu minn 42 sa 49 marki u cioe' 36, 8 biss ma kellhomx kwalifiki. Dwar il-**mistogsija teknika** ghalkemm it-Tribunal ma hux tekniku u lanqas kien prezenti waqt l-interview biex jiccensura dak li sar, bil-fors ikollu jesprimi li risposta tajba ghadha tohrog minn min ghandu l-kwalifiki u s-snin ta' servizz. Minn ezami tal-marki ghal TO III 7 li ma kellhomx kwalifiki hadu 20 minn 20, 1 ha 19, 3 hadu 17, 1 ha 16. Il-maximum tal-kwalifiki kien 15; fost dawk li ma ghaddewx kien hemm 7 li kellhom 15. Minn dawn is-sebgha 2 gabu 12, 1 gab 10, 1 gab 8, 1 gab 7, u 2 gabu 5 [u dawn l-ahhar tnejn kellhom 10 snin ta' servizz u kien TO I u l-iehor 12 il-sena u kien TO II].

Ghalhekk t-Tribunal ghandu l-obbligu li jekk jigi pruvat li l-marki moghtija huma zbaljati ghandu jvarja dawn il-marki.

Inoltre minn ezami tar-rizultat jirrizulta li l-cut-off mark ghall-promozzjoni ta' TO III kienet 52%; it-Tribunal ihoss li din trid tigi varjata ghal 50% minhabba li kien hemm min ma kienx haqqu jikkwalifika u fil-fatt sar u ghalhekk ha post ta' dawk li mhux suppost hadilhom posthom. Il-cut-off tat-TO II kienet 50% u ghalhekk it-Tribunal ma ghandux xi jvarja.

Marki moghtija lir-Rikorrent:

Dwar Snin ta' Servizz, il-Bord alloka 30%; ir-rikorrent gab 15; it-Tribunal jinnota li r-rikorrent dahal jahdem mat-Telemalta fl-1967 u ghalkemm suppost li nghata 22 marka u mhux 15 ghax ghalkemm ma hemm innizzel xejn fir-rapport li l-marki nghataw wahda ghal kull sena meta qies l-allokkazzjoni ta' 30 marka bil-fors li trid tinhadem b' marka ghal kull sena; ghalhekk ir-rikorrent qed jinghata 22 marka;

Dwar Esperjenza l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 5; it-Tribunal varja l-allokkazzjoni tal-marki ghal 15%; ir-rikorrent kien jokkupa l-kariga ta' Technical Officer I u wara li ezamina x-xhieda moghtija jhoss li suppost inghata 12; bl-allokkazzjoni l-gdida tat-Tribunal dawn isiru 9;

Dwar Kwalifiki l-Bord alloka 15%; ir-rikorrent gab 8; it-Tribunal varja l-allokkazzjoni tal-marki ghal 25%; bl-allokkazzjoni l-gdida tat-Tribunal dawn isiru 13;

Dwar Mistoqsija Teknika l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 6; it-Tribunal varja l-allokkazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokkazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 5;

Dwar Mistoqsija Generali l-Bord alloka 10%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokkazzjoni ta' 10%; it-Tribunal ihalli l-istess mark ghal 4;

Dwar Personalita` l-Bord alloka 5%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokkazzjoni ta' 5%; il-marka tibqa' 4.

Dan igib it-Total ghal TO III ghal 57.

Ghal dawn il-motivi jichad l-eccezzjoni tal-intimat, jilqa' t-talba tar-rikorrent u peress li jsib l-ilment gustifikat jirrikmanda li r-rikorrent jinghata rimedju kompensattiv billi jinghata l-kariga ta' TO III

b'effett mill-istess data li nghatat lit-TO III' s l-ohra u jitpogga fil-lista ta' seniority daqs kemm ha l-promozzjoni dak in-nhar, kif ukoll li jithallas id-differenza fil-paga li sofra.

Spejjez kontra l-intimat.